

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน และคุณลักษณะผู้เรียน
 ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Factors Affecting the Selection of Study in Non-Formal School and
 the Characteristic of the Students in the Community Development Programme
 in Phetchaburi Rajabhat University.

ทิพย์วรรณ จุลิรัชนีกร^{1*} วิฑูรย์ คุ่มหอม² อารยา ทับทิมสุวรรณ³ มารีนี สมรูป⁴ สุจิตรา ไชยเดช⁵
 Thippawan Juliratchaneekron^{1*} Wittoon Koomhom² Araya Tubtimsuwan³ Marinee Somrup⁴ Sujitra Chaidet⁵

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ในรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้เรียน 3 ด้าน ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่
 ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ระหว่างนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 จากการศึกษาในระบบโรงเรียนกับในระบบโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 200 คน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ discriminant
 Analysis ผลการวิจัย พบว่า 1.) ปัจจัยในด้านแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ ด้านครอบครัว และด้านเศรษฐกิจ สามารถทำนายพฤติกรรมการ
 การเลือกศึกษาต่อในรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความถูกต้องในการทำนายร้อยละ 98.8 และ 2.) นักศึกษาที่กำลัง
 ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากใน
 ระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียนมีคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ: การศึกษานอกระบบ, คุณลักษณะผู้เรียน, พฤติกรรมการเรียน

Abstract

The purpose of this research is to study the factors affecting the selective of further education in
 the secondary level in non- formal education and to compare the students in three aspects the character
 of the students who are studying in the development community program in Phetchaburi Rajabhat
 University, This research tries to compare between the students who graduate from high school in formal
 education and in non-formal education. The samples used in this research are the study of 200 people
 with the testing assumptions including the use of statistical t-test and discriminant Analysis. The results have
 been found that: 1) Factors affecting the motivation in the families and the economy cases can be
 predicted behavior and the selection of further education in the non-formal education, the result reflects
 that in 98.8 percent in predicting accurately and 2) students who are studying in the community
 development program in Phetchaburi Rajabhat University who graduated from the upper secondary school
 in formal education system compares with the student who graduated from non-formal education system
 have the three different features which can be explained in statistically significant. 01.

Keywords: formal education, feature classes, study habits.

¹ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

* Corresponding author E-mail: waney_juli@yahoo.com

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จนเป็นสมาชิกของสังคมที่มีคุณธรรมสูง (วรณัฐ ตุนทกิจ.2553) ดังนั้นการศึกษาจึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจุบันการจัดการศึกษานั้นมิได้หมายถึงเฉพาะในสถานศึกษาเท่านั้น หากแต่สามารถจัดได้ทุกหนทุกแห่งและตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองตอบความต้องการแก่บุคคล ทุกเพศ ทุกวัย ให้มีโอกาสด้านการศึกษาที่เท่าเทียมกัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการศึกษานอกระบบ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นทั้งในเรื่องของระยะเวลา การวัดและประเมินผล ในอดีตการจัดการศึกษานอกระบบจัดขึ้นสำหรับผู้ที่พลาดโอกาส หรือขาดโอกาส ในเรื่องการศึกษา ซึ่งอาจจะเกิดมาจากสาเหตุหลายๆ ประการ ให้มีโอกาสด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง (สุวัฒน์ ธรรมสุนทร. 2555)

แต่ปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยได้มีการส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557) ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการเรียนฟรี 15 ปี จากอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จากจำนวนสถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2555-2556 พบว่าจำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 80 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นศึกษาคิดเป็นร้อยละ 96 และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 91 เมื่อเทียบกับประชากรวัยเรียน และอัตราการคงอยู่ของจำนวนนักเรียนพบว่าในระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 93.5 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นศึกษาคิดเป็นร้อยละ 91 และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 83.8 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2557)

จากสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ายังมีประชากรวัยเรียนที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.1 และร้อยละ 10.57 ของจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนในระบบโรงเรียนมีการให้ออกหรือลาออกกลางคัน ซึ่งอาจจะเกิดจากปัญหาการท้องในวัยเรียน ติดสารเสพติด ทะเลาะวิวาท ปัญหาด้านพฤติกรรม เรียนซ้ำเรียนไม่ได้ โรงเรียนต้นสังกัด หรือผู้ปกครองมักจะแก้ไขปัญหามาโดยตลอดที่โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในโครงการ น.ส.ว. ขอโอกาส การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา คือ เรียนจริง 3 วัน และสอบอีก 2 วัน นักเรียนบางคนสอบเพียงครั้งเดียวผ่านจึงทำให้นักเรียนกลุ่มนี้เรียนจบเร็วกว่าเพื่อนที่เรียนอยู่ในระบบโรงเรียนปกติ ซึ่งเป็นเหตุผลให้นักเรียนจำนวนมากมาสมัครเรียน เมื่อเด็กมีจำนวนมากขึ้นคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาจึงน้อยลง (ไทยรัฐออนไลน์.2557) บวกกับข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการเรียน และกลุ่มผู้เรียนเองก็เป็นกลุ่มที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมอยู่แล้วด้วย

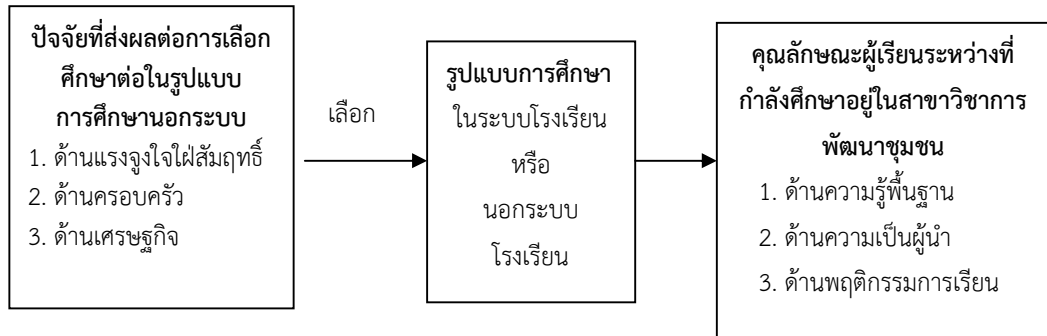
จากสภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมากกว่าร้อยละ 20 ของนักศึกษา เป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามาจากโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาด้านความแตกต่างของผู้เรียนระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากในระบบโรงเรียนกับนอกระบบโรงเรียน จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยส่งผลต่อการเลือกศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และศึกษาเปรียบเทียบด้านความรู้พื้นฐาน ด้านความเป็นผู้นำ และด้านพฤติกรรมการเรียน ระหว่างนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ที่สำเร็จการศึกษาจากในระบบกับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษานอกระบบ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้เรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านความเป็นผู้นำ และด้านพฤติกรรมการเรียน ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏ

เพชรบุรีระหว่างนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากการศึกษานอกระบบโรงเรียนกับในระบบโรงเรียน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งหมด 219 คน

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 ประจำปีการศึกษา 2558 แบ่งเป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปแบบนอกระบบโรงเรียน จำนวน 81 คน และในระบบโรงเรียน จำนวน 119 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 200 คน โดยใช้ตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน .01 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามวัดตัวแปรจำนวน 5 ฉบับ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ (Rating Scale) สร้างตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) และแบบทดสอบวัดความรู้พื้นฐาน 1 ฉบับ เครื่องมือทั้งหมดผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาแล้วคัดเลือกข้อที่มี IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญนำเครื่องมือไปทดลองใช้และหาค่าอำนาจจำแนก ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .218-.794 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ดังนี้ 1.) แบบสอบถามความเป็นผู้นำ 2.) แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ 3.) แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4.) แบบสอบถามปัจจัยทางด้านครอบครัว และ 5.) แบบสอบถามปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ มีค่าความเชื่อมั่น .831, .835, .761, .824 และ .915 สำหรับแบบทดสอบความรู้พื้นฐานได้วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.40-0.60 ซึ่งมีความยากง่ายกำลังพอดี การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for window เพื่อวิเคราะห์ t-test และ discriminant Analysis

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน มีคุณลักษณะของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1.) ด้านความรู้พื้นฐาน 2.) ด้านความเป็นผู้นำ และ 3.) ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 พบว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากระบบโรงเรียนจะมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะด้านความรู้พื้นฐาน และพฤติกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากนอกระบบโรงเรียน ส่วนด้านความเป็นผู้นำ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากการศึกษาในระบบโรงเรียนจะมีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากนอกระบบโรงเรียน แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะของผู้เรียนด้านความรู้พื้นฐาน ความเป็นผู้นำ และพฤติกรรมการเรียน จำแนกตามรูปแบบการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

รูปแบบการศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย	ด้านความรู้พื้นฐาน				
	N	M	S	t	P
ในระบบโรงเรียน	119	5.83	0.53	4.90	.00
นอกระบบโรงเรียน	81	2.74	0.33		
รวม	200	3.18	1.54		
ด้านความเป็นผู้นำ					
ในระบบโรงเรียน	119	2.33	0.43	3.25	.00
นอกระบบโรงเรียน	81	3.50	0.72		
รวม	200	1.38	2.11		
ด้านพฤติกรรมการเรียน					
ในระบบโรงเรียน	119	3.46	0.67	3.54	.00
นอกระบบโรงเรียน	81	1.87	0.27		
รวม	200	2.07	1.30		

2. ปัจจัยในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครอบครัว และด้านเศรษฐกิจ สามารถทำนายพฤติกรรมการเลือกศึกษาต่อในรูปแบบการศึกษานอกระบบของนักศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี แสดงผลการทำการทดสอบความถูกต้องของการทำนาย พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความถูกต้องในการทำนายร้อยละ 98.8 และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระบบโรงเรียนมีความถูกต้องในการทำนายร้อยละ 83.2 ซึ่งโดยภาพรวมของสมการ $Z = -1.854 - .238X_1 - .536X_2 - .372X_3$ มีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 89.5 แสดงได้ดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2: แสดงค่า Discriminant loading ของตัวแปรอิสระ

Independent Variables	Discriminant Functions		Classification Functions	
	Unstandardized	Standardized	Group 0 สำเร็จ การศึกษานอก ระบบโรงเรียน	Group 1 สำเร็จการศึกษา ในระบบ โรงเรียน
X ₁ – ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-.238	-.276	7.082	6.488
X ₂ – ด้านครอบครัว	-.536	-.405	1.872	.533
X ₃ – ด้านเศรษฐกิจ	-.372	-.422	4.102	3.171
(Constant)	-1.854		-73.979	-78.016

Group Means (Centroids) of Discriminant Functions

สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	Function 1
สำเร็จการศึกษานอกระบบโรงเรียน	-1.487
สำเร็จการศึกษาในระบบโรงเรียน	1.012
Cutting Score	-0.4749

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ (ค่าน้ำหนัก) ของตัวแปรจำแนกในสมการจำแนกกลุ่มซึ่งเป็นสมการมาตรฐาน เป็นการนำเสนอค่าน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัว สามารถนำมาเขียนเป็นตารางค่ามาตรฐาน Z ได้ดังนี้

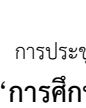
$$Z = -1.854 - .238X_1 - .536X_2 - .372X_3$$

และจากตาราง Classification Function Coefficients ผลการวิเคราะห์นำเสนอค่าสัมประสิทธิ์ (ค่าน้ำหนัก) และค่าคงที่ของสมการจำแนกโดยแยกเป็นกลุ่ม ตามวิธีของ Fisher’s (Fisher’s linear discrimination function) และสามารถสร้างสมการทำนายแต่ละกลุ่มได้ดังนี้

$$\text{Group 0} = -73.979 + 7.082X_1 + 1.872X_2 + 4.102X_3$$

$$\text{Group 1} = -78.016 + 6.488X_1 + .533X_2 + 3.171X_3$$

จากตาราง Group Means (Centroids) of Discriminant Functions แสดงค่า Centroids ของ การสำเร็จการศึกษานอกระบบ เท่ากับ -1.487 และ การสำเร็จการศึกษาในระบบ เท่ากับ 1.012 โดยมีจุด Cutting score เท่ากับ -0.347

ตารางที่ 3 Classification Results for Two-Group Discriminant Analysis

Sample	Actual Group	Predicted Group Membership		
		สำเร็จการศึกษา นอกระบบโรงเรียน	สำเร็จการศึกษาใน ระบบโรงเรียน	Total
Estimation Sample	การศึกษานอกระบบ โรงเรียน	80 98.8	1 1.2	81 100.0
	การศึกษาในระบบ โรงเรียน	20 16.8	99 83.2	119 100.0

a. 89.5% of original grouped cases correctly classified.

ตารางที่ 3 แสดงผลการทำการทดสอบความถูกต้องของการทำนาย พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษานอกระบบมีความถูกต้องในการทำนายร้อยละ 98.8 และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระบบ ความถูกต้องในการทำนายร้อยละ 83.2 ซึ่งโดยภาพรวมของสมการ $Z = -1.854 - .238X_1 - .536X_2 - .372X_3$ มีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 89.5

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบบในระบบโรงเรียนกับนอกระบบโรงเรียน แล้วเข้ามาศึกษาต่อในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความรู้พื้นฐาน การเป็นผู้นำ และพฤติกรรมกรเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบบในระบบโรงเรียนมีคะแนนด้านความรู้พื้นฐาน คะแนนเฉลี่ย 5.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 และด้านพฤติกรรมกรเรียน คะแนนเฉลี่ย 3.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 ซึ่ง สูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบบนอกระบบโรงเรียนที่พบว่ามีความรู้พื้นฐาน คะแนนเฉลี่ย 2.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 และด้านพฤติกรรมกรเรียน คะแนนเฉลี่ย 1.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 สอดคล้องกับ (สมพงษ์ สมทิพย์. 2548) ที่พบว่านักศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย และส่งเสริมคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับต่ำ คือส่วนใหญ่จะมีผลการเรียนอยู่ในระดับ 1-2 ในด้านพฤติกรรมมีพฤติกรรมกรเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เช่น การวางแผนการเรียน ค้นคว้าห้องสมุด การแบ่งเวลา สมารถในการเรียน และการควบคุมอารมณ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จากการสนทนากลุ่มในประเด็นปัญหาของนักศึกษามีระดับความรู้ ความสามารถ ที่ไม่เท่าเทียมกัน และมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน พบว่า

1.1 ด้านพฤติกรรม นักศึกษาขาดบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำขาดการเป็นนักพูด ขาดการเป็นนักฟัง ขาดการแสดงออก ไม่มีเทคนิคและเครื่องมือในการนำเสนอและปฏิบัติงาน แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวพูดจาหยาบคาย ไม่สามารถควบคุมตนเองไม่ให้พูดคุย หยอกล้อ และลูกจากที่นั่งได้ในขณะเรียน ไม่กล้าแสดงออก มีเพียงนักศึกษากลุ่มเล็กที่เข้าเรียนตรงเวลา นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าเรียนสายหรือไม่มาเรียน ในขณะที่เรียนนำอาหารเข้ามารับประทานในห้องเรียน นอกจากนี้ นักศึกษาบางคนยังมีการใช้สารเสพติดประเภทต่าง ๆ เช่น บุหรี่ ฯลฯ

1.2 ด้านคุณธรรมขาดความรับผิดชอบ สังเกตได้จากการสั่งงานมีเพียงนักศึกษบางส่วนที่ส่งงานตรงต่อเวลา ในขณะที่เป็นงานกลุ่มก็จะพบว่ามักมีนักศึกษาทำงานเพียงคนเดียวขาดความสามัคคี ขาดความเสียสละ เห็น

ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนร่วม นักศึกษาขาดความอดทนอดกลั้นไม่สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก ขาดการเรียนรู้แบบนำตนเอง เคยชินกับการทำงานตามคำสั่ง จึงขาดความขยันหมั่นเพียรในการแสวงหาความรู้

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา นักศึกษามีระดับสติปัญญาดี แต่ขาดการส่งเสริมจนขาดการคิดสร้างสรรค์ ขาดสุ จิ ปุริ ระดับพุทธิปัญญาของนักศึกษาได้แค่ระดับความจำ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการพัฒนาชุมชนมีแต่ยังเป็นส่วนน้อย ยังขาดความสามารถในการนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้เนื้อหาวิชากับการพัฒนาชุมชน มีความถนัดที่จะเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำเพราะนักศึกษาไม่มีข้อมูล หรือความรู้ไปต่อรองขาดเป้าหมายในการเรียนที่ชัดเจน

ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนว่าปัจจัยเชิงสาเหตุประการหนึ่งเกิดจากการรับนักศึกษาของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่ยังไม่มีการกำหนดคุณสมบัติทางด้านระดับผลการเรียนและการสอบวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษา มีแต่เพียงการสัมภาษณ์เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบการคัดเลือกนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเท่านั้น จึงส่งผลให้นักศึกษามีความแตกต่างกันมากโดยเฉพาะนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

2. ปัจจัยในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านครอบครัว และด้านเศรษฐกิจ สามารถทำนายพฤติกรรมการเลือกศึกษาต่อในรูปแบบการศึกษานอกระบบของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากนอกระบบโรงเรียน แสดงผลการทำการทดสอบความถูกต้องของการทำนาย พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความถูกต้องในการทำนายร้อยละ 98.8 และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาในระบบโรงเรียนมีความถูกต้องในการทำนายร้อยละ 83.2 ซึ่งโดยภาพรวมของสมการ $Z = -1.854 - .238X_1 - .536X_2 - .372X_3$ มีความสามารถในการทำนายได้ร้อยละ 89.5

2.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากในระบบโรงเรียน จะมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากนอกระบบโรงเรียน ซึ่งปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยที่สามารถกำหนดพฤติกรรมของบุคคลได้ เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการ ที่จะกระทำการต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนเองวางไว้บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมักจะเป็นบุคคลที่ไม่มีเป้าหมายในการเรียน ไม่มีความพยายาม และย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น (สุคนธา โทศิริ, 2549) สังเกตได้จากนักศึกษาที่เข้าเรียนในรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่เรียนอยู่ในระบบโรงเรียนสามัญแต่มีปัญหา เช่น ท้องในวัยเรียน ติดสารเสพติด ทะเลาะวิวาท มีปัญหากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือครูผู้สอน ปัญหาด้านพฤติกรรม ฯลฯ จนต้องลาออกกลางคัน หรือถูกให้ออก จึงต้องเข้าสู่อการเรียนในระบบการศึกษานอกโรงเรียน (ไทยรัฐออนไลน์, 2557) สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาไม่พยายามที่จะนำพาตัวเองไปสู่ความสำเร็จ แตกต่างจากในอดีตที่กลุ่มผู้เรียนที่เข้าศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกระบบเป็นผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาจริงๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัวมีบุตรจำนวนมาก หรือภูมิลำเนาอยู่ไกลจากสถานศึกษา ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่นักศึกษามีจะส่งผลต่อด้านการเรียนของนักศึกษาโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาด้วยและมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P < .05$ (สุคนธา โทศิริ, 2549)

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากในระบบโรงเรียน จะมีคะแนนด้านครอบครัว (การปฏิบัติและการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง) สูงกว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากนอกระบบโรงเรียนการปฏิบัติตัวและการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองเป็นสิ่งที่สำคัญเนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุด เป็นบริบทรากฐานของการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เนื่องจากครอบครัวเป็นแหล่งกำเนิดหล่อหลอมปลูกฝังสิ่งที่ดี และขัดเกลาทางสังคมให้สมาชิกเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ สถาบันครอบครัวจึงถือเป็นสถาบันเริ่มต้นในการพัฒนามนุษย์ไปสู่สังคม ถ้าสถาบันครอบครัวมีความอบอุ่นและเข้มแข็ง สมาชิกในครอบครัวก็จะมีคุณภาพ สามารถเผชิญกับสภาพการณ์ปัจจุบันได้อย่างเข้มแข็ง และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคม อย่างไรก็ตามครอบครัวไทยในปัจจุบันมีปัญหาและอ่อนแอ ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ สัมพันธภาพในครอบครัวเสื่อมถอย ที่น่าวิตกมากที่สุด คือ บุคคลขาดหลักคิด คุณธรรม

และจริยธรรมในการดำเนินชีวิต (สำนักส่งเสริมสถาบันครอบครัว. 2552) นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปแบบนอกระบบโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติตัวและการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองอย่างไม่ถูกต้องและเหมาะสมเท่าที่ควร เช่นขาดการกำหนดกฎเกณฑ์ ขาดการแสดงความรัก ไม่ถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ เช่น เรื่องการเรียน เรื่องส่วนตัว ขาดการชี้แนะการแก้ไขปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะกล่าวตักเตือน เมื่อลูกกระทำผิด ไม่ให้คำแนะนำในเรื่องการคบเพื่อน ฯลฯ

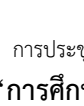
2.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ แม้ว่าปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยได้มีการส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558) ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการเรียนฟรี 15 ปี จากอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จะเห็นว่ายังมีประชากรวัยเรียนที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.1 และร้อยละ 10.57 ของจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนในระบบโรงเรียน ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่ากลุ่มนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากนอกระบบโรงเรียนนั้นเกิดจากสาเหตุในเรื่องการประพฤติปฏิบัติตัวของคนในครอบครัวซึ่งเป็นสาเหตุนำมาสู่ปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่น ในครอบครัวประพฤติตนอยู่ในอบายมุข ได้แก่ การพนัน สิ่งเสพติด ฯลฯ ขาดการวางแผนครอบครัวจนทำให้มีบุตรมากเกินไปหรือมีบุตรตั้งแต่อายุน้อย ครอบครัวมีอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปทบทวน และหาแนวทางการพัฒนาทางด้านการจัดการศึกษาที่เหมาะสมในเรื่องความแตกต่างของผู้เรียนโดยเฉพาะนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามาจากการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยทางด้านครอบครัวที่ได้รับการปฏิบัติตัวและการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองอย่างไม่ถูกต้องและเหมาะสมเท่าที่ควร และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสทางการในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีจนสำเร็จการศึกษา พร้อมกันนี้ยังเป็นแนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดวงล้อของลูกเพื่อนส่งผลต่อนักศึกษาที่มีพฤติกรรมที่ติอยู่แล้ว

เอกสารอ้างอิง

- ไทยรัฐออนไลน์. (2557). เรียนลัดจบไว หนองชุมแสงวิทยา EP.1 เปิดหมดทุกแง่มุมหลักสูตรยอดฮิต เรียน 3 สอบ 2 โดctrบัวตม. 3 ธันวาคม 2557.
- วรณัฐ ตุนทกิจ. (2553). ความหมายของการศึกษา ชุมความรู้ นิเทศ ติดตามและประเมิน. ใน ศูนย์การจัดการความรู้ สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (Online). <http://www.km.skn.go.th/?name=research&file=readresearch&id=17, 18> กรกฎาคม 2559.
- สมพงษ์ สมทิพย์. (2548). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. 40,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2555-2556. 1,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร. บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักส่งเสริมสถาบันครอบครัว. (2552). ความสำคัญของครอบครัว. ใน กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (Online). www.owf.go.th/wofa/modules/website/.../4053509746697c4a2d74aaeb4e2b4f61.pdf, 18 กรกฎาคม 2559.

สุคนธา โทศิริ. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุวัฒน์ ธรรมสุนทร. (2555). การศึกษานอกระบบ. ใน Education mediathailand network (Online). http://mediathailand.blogspot.com/2012/05/blog-post_2584.html, 18 กรกฎาคม 2559.